

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:		Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177		Letna inozemstvo . . . » 13.000
PODUREDNIŠTVO:		Letna inozemstvo, USA dol. . . 15
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646		Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 18 (1501) Gorica - četrtek, 4. maja 1978 - Trst Posamezna številka Lir 200

Nedelja družbenih občil Slovensko gospodarstvo na Primorskem

Ze dvanaštic bomo letos v nedeljo 7. maja obhajali »Nedeljo družbenih občil«, kot to tudi naroča 2. vatikanski cerkveni zbor, ki opozarja vernike na veliki pomen tiska, filma, radia in televizije. Papeški svet za družbena občila je za letos določil témo: »Sprejemalci družbenih občil, njihova pričakovanja, pravice in dolžnosti.«

Ob tej témi je treba upoštevati predvsem tri vidike:

1. Ko se kristjan odloča za uporabo nekega tiska, radijskih in televizijskih oddaj, filmov in gledaliških predstav, se s tem ne postavlja pod njihov vpliv, kar ima med drugim posledice za njegovo duševno in versko življenje, ampak s tem tudi soodloča, kakšna bo oblika in vsebina družbenih občil v bodočnosti. Tako vsak po svoje »glasujemo«. Zal se tega vse premoledno zavedamo.

2. Kristjane, ki bi radi v današnji družbi glede družbenih občil uveljavili svoja pričakovanja in svoje pravice, je treba za to vzgajati. To je poudarila tudi zadnja škofovska sinoda zlasti še za katehistično vzgojo. Ker je to vprašanje razmeroma novo in tako zelo obsežno, niso ne starši ne vzgojitelji in tudi ne duhovniki za to dovolj pripravljani. Vzgojitelji bi morali seznanjati vernike, zlasti še mladino, o verski in moralni vrednosti različnih filmov in gledaliških predstav, radijskih in televizijskih oddaj in pomembnejšega tiska. Le tako bodo prispevali k primerni usmeritvi vernikov.

3. Uporaba družbenih občil postaja za vzgojno in evangelizacijsko delo Cerkve resnična nujnost. Zato bi morali vsi verni ljudje sodelovati pri oblikovanju javnega mnenja. Prav tako bi morali iskati sodelovanje s tistimi, ki se poklicno ukvarjajo z družbenimi občili. Naj tudi letošnji Dan družbenih občil pomaga k temu!

Za javnost prirejena so bila poročila z občnih zborov naših denarnih zavodov, Tržaške kreditne banke (TKB) d. d. (med drugim, zakaj ima ta banka v dvojezičnem naslovu samo kratko s.p.a. tj. società per azioni in ne tudi slovenske d. d., kar pomeni delniška družba?) in goriške Kmečke banke (KB), ki smo jih brali v tržaškem slovenskem dnevniku in v gospodarskem tedniku. Občni zbori so obravnavali poslovanje v preteklem letu z ozirom na leto poprej.

POROČILI DVEH SLOVENSKIH BANK

Iz objavljenih poročil je moč povzeti, da so se pri KB v Gorici povečala zaupana sredstva za okroglo 30 odstotkov, tj. na 8 milijard lir. Njeno poslovanje v okviru italijansko-jugoslovanskega sporazuma o obmejni menjavi je presešlo vrednost 5 milijard lir. Cisti dobiček je znašal 73 milijonov lir, pri čemer ni bilo objavljeno povečanje (ali zmanjšanje) v primeri z letom poprej. Novi sedež KB bo na Corsu Verdi nasproti Ljudskega vrta.

TKB pa je sporočila, da je imela preteklo leto čistega dobička v znesku 111 milijonov lir, kar pomeni za 34 od sto več kot leto poprej. Njena bilanca (brez evidenčnih računov) da znaša okroglo 24 milijard, kar pomeni porast za 64 odstotkov. Zaupana denarna sredstva so narasla od okroglih 10 na 14 milijard lir — za 43 odstotkov, medtem ko znaša povprečni porast v državi le 22 odstotkov. Njena menjalnica je poslovanje skoraj početrila in število izdanih zunanjetrgovinskih poverilnic se je povečalo za 61 odstotkov. Sploh se v vsem poslovanju TKB odraža dejstvo, da je banka pred kakim letom prejela dovoljenje za poslovanje s tujino, tj. naslov »banca agente«.

STEVIKKE IN STVARNOST

Stvarnost sama je seveda skromnejša kot pa jo odražajo navedene številke. Ni upoštevana inflacija, ki pomeni porast cen in zmanjšanje vrednosti lire. To pomeni, da so za isti obseg gospodarskih poslov ob zvišanju cen potrebni veliko večji denarni zneski in da so visoki odstotki povečanja poslovanja in denarnih sredstev napihnjeni.

Sklicevanje na povprečen porast zaupanih denarnih sredstev v vsej državi in na

porast v TKB, ki je skoraj dvakrat večji, pa nam tudi ne kaže prave slike: že manjši odstotek povečanih sredstev pri velikih državnih bankah, ki razpolagajo z ogromno denarno osnovo, pomeni težke milijarde, medtem ko pomeni velik odstotek pri denarnih zavodih z razmeroma majhnim obsegom lahko le majhno povečanje poslovanja.

Zato lahko sklepamo iz objavljenih poročil, da gre pri naših osrednjih denarnih zavodih v preteklem poslovnem letu sicer za določen uspeh, ki pa še zdaleč ni tak, kot bi si ga želeli.

TKB javlja sicer, da zastaja povpraševanje po kreditu, ker da ni novih pobud. Pravi pa, da ne kaže biti brezbrizna naspoti temu pojavu in hoče svojo pozornost usmeriti nasproti tistim deželnim tržiščem, ki kažejo voljo do napredka ter iščejo naložb (tj. kreditov), to so panoge industrije, kmetijstva, gradbeništva in turizma. V takih krajih da hoče zavod odpreti okence itd.

Ta odstavek nam pove, da s slovenskim gospodarstvom na Primorskem danes kot tudi v preteklih letih nekaj le ni v redu. Če naši ljudje ne jemljejo kreditov, so lahko vzrok visoke obresti ali pa njihovo neznanje in nezaupanje, ki sega s svojo korenino še v fašistične čase.

Toda eno kot drugo najde odgovornost pri naših denarnih zavodih in njihovih ustreznih študijskih službah (v kolikor jih seveda sploh imajo). Njih strokovne službe bi morale načrtno preučevati naše gospodarske razmere in iskati stikov z našimi podjetniki, jim svetovati pri razirjanju obratov in jim staviti na voljo kredite. Denarni zavodi bi se morali, skratka, mnogo bolj dejavno vključiti v življenje in razmere naše skupnosti in ne čakati, da pride »gora k Mohamedu«.

ZAPOZNELA ZELJA

Zelja po »odpiranju okenc« v drugih krajih je seveda prav posrečena, samo precej zapoznela. V tem oziru bi denarnim zavodom ne bilo treba ostajati v »manjšinskem« okviru, ampak delati na tem, da bi svoje poslovanje raztegnili vsaj na vso deželo.

Toda ostali so brezbrizni npr. celo nasproti predlogu, da bi svojo poslovalnico ali »okence«, če ostanemo pri tej oznaki,

Vedno nova pisma Alda Mora

Po nekaj dneh molka so se v soboto 29. aprila rdeči brigadisti spet oglasili. Bolje rečeno, v akcijo so vpregli ugrabljenega Mora, ki je poslal časnikarju rimskega lista »Il Messaggero« novo pismo. V njem rdeči brigadisti po Moru pozivajo vodstvo DC, naj nemudoma skliče vsedržavni svet stranke, ki naj ga vodi poslanec Misasi in razpravlja o njegovi zadevi. Nato Moro znova dolži stranko, da hoče njegovo smrt, se dotakne svojega pogreba, katerega naj se ne udeležijo tisti iz stranke, ki niso njegovi prijatelji ter pohvali pobudo tajnika socialistične stranke Craxija. Ta se je namreč postavil na stališče, da velja človek več kot zakonitost države, da je tako stališče tudi evangelijsko in da zato država ne sme čakati križem rok Morove usmrtitve, ampak sprožiti »samostojne pobude«.

Craxiju je odgovoril socialdemokratski poslanec Preti z besedami: »Prosimo Craxija, naj iz ljubezni do domovine preneha s svojimi zmedenimi in zmotnimi pobudami, ki samo slabijo enotnost demokratičnih sil.«

Poseben poziv vladi je medtem naslovila skupina »Februar 1974«, ki združuje mlade katoliške izobražence, kateri pripada tudi Morov sin. V pozivu je rečeno, naj vlada pooblasti mednarodni Rdeči križ, ki naj naveže stike z ugrabitelji.

Oglasila se je tudi družina Alda Mora. V svoji izjavi dolži vodstvo DC, da ni storilo do sedaj dovolj za rešitev moža in očeta. Naj vedo Zaccagnini, Piccoli, Bartolomei, Galloni in Gaspari, da bodo zaradi

odprli vsaj na Trbižu, kjer poslušajo sedaj le furlanska in italijanska bančna »okencia«, pa je še toliko pomembno, da se zanj zanima nemška stran. Le naši slovenski zavodi v deželi so toliko okorni, da niso predvideli tudi takih možnosti.

NI PRAVEGA NAPREDKA

Manjšinska utesenjenost in obrtniško ali celo kramarsko gledanje še vedno prevladuje. Dokler nam gre dobro, zakaj bi se širili, tvegali, si nalagali skrbi, iskali nove osebeja? (Čemu imamo potem sploh trgovske šole?) Bolj prijetno je seveda ostajati že na utečeni in preizkušeni poti, pri zadovoljivem dohodku in razmeroma dobrih plačah.

Toda, koliko je takšno zasebnost v prid naši zamejski skupnosti? Kdor ima količjak gospodarskega čuta, ve, da pomeni ostajanje v istih okvirih, pa tudi premajhen napredek isto kot nazadovanje. Zaradi nasprotne konkurence. Ta nas na gospodarskem polju iz dneva v dan bolj stiska. Kljub tako »uspešnim« lastnim denarnim zavodom prehaja npr. iz leta v leto več naših domačij v tuje roke, s tem da tuji ponudijo lastniku boren milijonček ali dva več kot domači.

Zaradi pravdanja in honorarjev odvetnikom je prešla v tuje roke tržaška obala prav po tej vojni. Cesar ni naredil fašizma, je storilo neznanje, naivnost in primitivnost. In je ni bilo organizacije, ki bi našim ljudem v takih, ne le zasebnih, ampak za vso našo skupnost življenjsko važnih trenutkih stala ob strani. Kot je ni ob splošni razprodaji naše zemlje tudi danes.

Denarni zavod, zlasti banka, ne sme, nadalje, ostajati samo manjšinska ustanova. Cassa di Risparmio (Tržaška hranilnica, ki si je prisvojila tudi premoženje ene od slovenskih predvojnih bank v Trstu), izkazuje za preteklo leto npr. kar 753 milijonov dobička in 623 milijard (za 23 odst. več) zaupanih sredstev. Poročilo z občnega zbora zatrjuje, da se je sedaj dvignila na raven evropskih bank v smislu zahtev Evropske gospodarske skupnosti.

Trditve, ki se zdi napihnjena, toda nasproti slovenskim bankam, ki nimajo nikakih mednarodnih ciljev, kot samo ostati v pokrajinskih in kvečjemu v deželnih okvirih, je le značilna.

Oba naša glavna denarna zavoda bi morala poskrbeti za večji odmev med javnostjo tostran in onstran meje, ne samo v Sloveniji, ampak tudi v drugih jugoslovanskih republikah. Enako tudi posojilnice z njih menjalicami, posebno tista na Opčinah. V jugoslovanskih listih ne zasledimo nobenih njihovih oglasov, pač pa vse druge.

POVEZAVA Z MATIČNO DOMOVINO

Glede strokovnih služb in študijskega preučevanja gospodarskega stanja pri nas, onstran meje in v evropskem merilu bi se morali navezati na matično domovino, ki v tem pogledu že dalj časa kaže precejšnje razumevanje. O tem je spregovoril tudi predsednik slovenske SZDL na zadnjem obisku pri Slovenski skupnosti v naši deželi. (V kakšne kanale grede in za kakšne namene se uporabijo milijarde dinarjev, ki jih v našo deželo zanesejo jugoslovanski državljani?)

Obe osrednji bančni ustanovi bi si morali poleg vsakodnevnih rednih poslov nekako razdeliti področje izrednih poslov, ena naj bi se strokovno in poslovno usmerila bolj na mejno trgovino in dejavnosti, ki iz nje izhajajo (avtoprevoznstvo, špediterstvo, itd.), druga pa izdelati načrt za poslovanje prek državnih meja, ob strokovni pomoči in sodelovanju z matičnimi bankami in gospodarskimi bankami, posebno ljubljansko, ki je že davno posegla na mednarodno področje. Mnogo strokovnih študij bi lahko v tem pogledu opravilo tudi Slovensko gospodarsko združenje.

Gospodarstvo je kot vojska, načrti za izrabo morebitnih ugodnih razmer morajo biti izdelani že vnaprej, sicer se zgodi, da ugodne prilike redno zamudimo ali pa jih izrabimo naš nasprotnik.

Verske korenine sovietskega oporečništva

V četrtek 27. aprila je imel pri jezuitih v Gorici konferenco ruski disident Evgenij Vagin. V naše mesto je prišel na povabilo Ljudskega gibanja (Movimento popolare), da bi govoril o verskih koreninah oporečništva v Sovjetski zvezi. Vedno bolj namreč prodira spoznanje, da disidentstvo v Rusiji ni političnega, temveč predvsem verskega značaja.

To dejstvo je iste dni v Turinu priznal tudi general Grigorijenko, ki je rekel: »Disidentstvo v Sovjetski zvezi tvori enotno fronto, toda v njej moremo razpoznati različne prvine. Najvažnejša je verska.« O tej je govoril Evgenij Vagin v ruščini, na italijanski jezik je pa prevajal dr. J. Markušca.

Vagin je povedal, kako je sam postal disident. Bilo jih je nekaj mladih v Leninogradu, ki so iskali kaj več kot jim je mogel nuditi marksizem-leninizem. Iskali so verskih in duhovnih vrednot. Kakih 30 mladih je bilo, ki so se znašli v tem iskanju. Ustanovili so klub, se zbirali, debatirali, brali papeške enciklike, sv. pismo in posebno evangelij. Bili so lojalni do režima, toda iskali so duhovnih vrednot. Sovjetska ustava priznava svobodo vesti, tj., da si lahko veren sam zase, toda ne priznava pravice, da se družiš v skupnost z istomišljenimi in iščeš resnico mimo marksizma-leninizma. Zato je KGB (tajna policija) po treh letih prišla na sled klubu in aretirala vse njegove članke; obsodili so jih na različne kazni. Voditelj kluba je dobil 20 let zapora, Vagin pa osem let.

Vseh osem let je predsedel. Pri tem je pripomnil, da se je njegova vera v kazenskem taborišču še bolj utrdila. Tam je prišel v stik s številnimi ugrabljenimi, ki so bili zaprti zaradi istih prekrškov. Bili so predvsem Litvanci. Teh je posebno veliko zaprtih zaradi verskega delovanja; bili so pravoslavci, katoliki in drugih veroizpovedi. V taborišču je pa vse družilo isto iskanje verskih in duhovnih vrednot.

Ko je Vagin odsedel svojo kazen, so ga oblasti izgnale iz države kot toliko drugih disidentov. Sedaj biva v zahodni Evropi in se preživlja s sodelovanjem pri revijah, radijskih oddajah in podobnim. Ni se pridružil katoliški Cerkvi, temveč je ostal član ruske pravoslavne Cerkve. Svoja izjavanja je zaključil z ugotovitvijo: Disidentom v Sovjetski zvezi morete na Zahodu nuditi predvsem moralno pomoč. Ta je lahko zelo učinkovita, saj sovjetski voditelji niso neobčutljivi ob tem, kaj se o njih piše in kako se o njih sodi v svobodnem svetu.

OD TEDNA DO TEDNA

Prvič je obiskal Jugoslavijo jordanški kralj Husein. Najprej se je sestel s Titom na Brionih, nato pa je za dva dni odšel v Slovenijo. Nastanil se je na Bledu, odkoder je obiskal Kranj in Ljubljano. Iz Slovenije je Husein odpotoval v Rim. Najprej se je podal v Vatikan, kjer je imel enourni raz-

govor s papežem Pavlom VI., kasneje pa se je na Kvirinalu srečal z Leonajem, Andreottijem in Forlanijem. Tako v Jugoslaviji kot v Rimu je bil na pogovorih v ospredju položaj na Bližnjem vzhodu.

■ Pravoslavna Cerkve je letos praznovala veliko noč v nedeljo 30. aprila. V Moskvi je v nabitno polni stolnici opravil obrede vstajanja patriarh Pimen. V govoru je pozval vernike, naj molijo za uspeh razorožitvenih in drugih pobud prijateljev miru. Ob vstopu v stolnico so policijski agenti od vsakogar zahtevali, da je pokazal osebno izkaznico, sovjetska TV pa je od velikonočne sobote zvečer od prvih zgodnjih ur velikonočne nedelje v času, ko so bili po cerkvah velikonočni obredi, oddajala »pop« glasbo švedskega ansambla Abba.

■ Sovjetske oblasti so izpustile oba pilota južnokorejskega letala, ki je zašlo v sovjetski zračni prostor. Oba naj bi priznala, da nista upoštevala navodil sovjetskih lovcev, kar je povzročilo streljanje in zasilni pristonek letala na nekem zamrznjenem jezeru v Kareliji. Vendar mnogi v inozemstvu menijo, da je bilo priznanje izsiljeno, ker so pač sovjetske oblasti hotele opravičiti svoje ravnanje.

■ V Madridu je prišlo do združitve dveh socialističnih strank, katerih voditelja sta Felipe Gonzalez in Enrique Tierno Galván. Svečanosti združitve se je udeležil tudi glavni tajnik PSI Craxi.

■ Vodja etiopskega vojaškega režima polkovnik Mengistu je obiskal diktatorja Fidela Castra na Kubi, da se mu zahvali za pomoč ob osvojitvi pokrajine Ogaden ob somalski meji. Oba sta nato govorila stotisočglavi množici na Trgu revolucije. Mengistu je dejal, da je sedaj na vrsti Eritreja, da se s pomočjo kubanskih vojakov porazi tamkajšnje »secesioniste«, Castro pa je izjavil, da ne misli umakniti svojih sil iz Etiopije, pa naj zahodne države to še toliko zahtevajo.

■ V Afganistanu je prišlo do državnega udara, pri čemer je bil ubit dosedanji voditelj države Mohamed Daud. Zdi se, da so imeli pri udaru glavno besedo levičarji, kajti vojaški revolucionarni svet je čez nekaj dni imenoval za predsednika vlade 65-letnega Mohameda Tarakija, glavnega tajnika filokomunistične stranke Halk.

■ Brazilski škofje so dali pobudo za mednarodno srečanje o kršitvi osnovnih človeških pravic v svetu. Srečanje je bilo napovedano za mesec maj. Udeležili naj bi se ga predstavniki 1.500 organizacij iz 90 držav, ki se zavzemajo za človekove osnovne pravice. Predsednik pripravljalnega odbora škof Padin pa je obvestil vse napovedane udeležence, da se srečanje ne bo moglo vsiti, ker je naletovalo na preveč težav. Zdi se, da brazilski vladi ni bilo po volji, da bi tako srečanje bilo na njenem ozemlju. Pripravljalni odbor pa bo konec maja vseeno izdal posebno dokumentarno knjigo o kršitvi osnovnih človeških pravic v svetu.

Politični jetniki - sramota človeštva

DESETERICA IZ WILMINGTONA (ZDA). Skupina jetnikov, ki so znani pod imenom deseterica iz Wilmingtona, je sestavljena iz devetih črncev in ene bele ženske. 1972 so bili obsojeni na kazni od 7 do 34 let z obtožbo, da so podtaknili ogenj nekaterim trgovinam in se udeležili nasilstev med manifestacijo zaradi rasnega vprašanja februarja 1971 v državi North Carolina. Bela ženska Ann Shepard Turner je na začasni svobodji; moški, ki so ostali v zaporu, pa so: Benjamin Chavis, Marvin Patrick, Connie Tindall, Jerry Jacobs, Willie Earl Veeren, James Mc Koy, Reginald Epps, Wayne Moore in Joe Wright.

Leta 1970 so v omenjeni zvezni državi ukiniteli šole, namenjene samo črncem in so ti začeli obiskovati šole skupaj z belci. Znašli pa so precej izrinjeni iz šolskega življenja. V šolah New Hanover County so začeli zato izvajati določen pritisk, da bi dosegli večje udeleževanje pri šolskih organizacijah in tudi v profesorskem zboru. Ko je ravnateljstvo šole prepovedalo črnim študentom zborovanje v počastitev Martina Luthra Kinga 15. januarja 1971, so ti zasedli šole. Za kazni so bili potem nekateri črnši študenti izključeni. Zaradi tega so drugi črnši študenti šolo bojkotirali in se zbirali v prostorih neke cerkve. Ko je prišlo do črnškega shoda, ki ga je organiziral pastor Benjamin Chavis, so 5. februarja 1971 nekateri belci uprizorili povračilno akcijo s streljanjem na cerkev, kjer so se zbirali črnši. Boj med črnši v cerkvi in zunanjimi napadalcji je trajal tri dni. Bila sta ranjena en črnc in en belec. Trgovine v bližini cerkve so bile zažgane. 14 mesecev pozneje, marca 1972, so deseterico obdolžili zažiganja in napadov na tiste, ki so skušali požare pogasiti.

Vsi so vedno zanikali, da bi se udeležili nasilstva in požigov. Glavna priča za obtožbo, Allen Hall, je avgusta 1976 preklicial svoje pričevanje in izjavil, da sta ga k temu napeljala prepričevanje in grožnja policijskih oblasti. Slednjič so tudi druge priče preklicale svoje izjave. 23. januarja letos je guverner zvezne države North Carolina izjavil, da bodo jetnikom kazni močno znižane. A. I. je mnenja, da bi bilo pravi zadoščeno samo s priznanjem, da je bila deseterica obsojena po nedolžnem in bi bili jetniki takoj izpuščeni.

Prošnjo za takojšnje oprostitev in osvoboditev jetnikov pišite na naslov: The Honorable James B. Hunt Jr., Governor of North Carolina, Raleigh 27611, USA.

HUANG HUA (Taiwan - Kitajska rep.) je 42-letni pisatelj, ki so ga aretirali 26. julija 1976 z obtožbo uporniškega delovanja. Vojaško sodišče ga je 8. oktobra 1976 obsodilo na deset let zapora. Prej je bil zaprt že 1967 zaradi domnevnega hujskanja v okviru delovanja pri organizaciji za zedinjenje tajvanske mladine. Bil je izpuščen po amnestiji julija 1975 in začel sodelovati pri politični reviji Taiwan Chenglun, v kateri je opozarjal na potrebo političnih reform v državi. Decembra 1975 je bila ta revija prepovedana. Na procesu 1976 ga je sodišče obsodilo, da je uporabljal revijo za širjenje prevratniških idej in po prepovedi revije hujskal na orožen upor. Po informacijah, ki jih ima A. I., pa je razvidno, da se Hua ni nikoli udeleževal ne hujskal k nasilju. A. I. se je zavezala 17. novembra 1976. Zgleda, da se zdaj Huang Hua nahaja v kazenskem taborišču na nekem otoku vzhodno od Formoze.

Prijazne pozive za njegovo osvoboditev pišite na naslov: Hih Excellency Chingkuo, Prime Minister, Executive Yan, 1 Chung Hsiao E Road, Secl; Taipei Taiwan, Republic of China.

GASIM AMIN (Demokr. rep. Sudan) je 50-letni sindikalist, ki je zaprt od avgusta 1974 brez formalne obtožbe in brez procesa. Aretirali so ga na letališču v Hartumu ob njegovem povratku iz Češke, kjer je od 1969 delal za mednarodno združenje tekstilnih delavcev. Bil je ustanovitelj in predsednik Sudanskega delavskega sindikata, katerega prvake so zaprli leta 1971, ko se je sprostila masovna gonja proti komunistom in drugim osumljencem, ki naj bi pripravljali državni udar. 18. julija 1977 je predsednik Jaafar Nimeiri napovedal amnestijo za vse politične nasprotnike. Med 3.000 izpuščenih je bilo le malo članov Sudanske komunistične partije. Približno sto domnevni komunistov je zdaj zaprtih za dobo od 6 mesecev do treh let. Amin se nahaja z drugimi političnimi jetniki v zaporu El Obeid in mu je zanikana vsaka zakonita obramba. Obiski in pošta so zelo omejeni, zapor je prenapolnjen, hrana nezadostna in zdravniška oskrba pomanjkljiva. Pišite prijazna pisma s prošnjo, da jetnika osvobodijo na podlagi nedavne amnestije: Presidente Jaafar Muhammed al Nimeiri, Khartoum, Sudan.

Pišite samo na naslove, ki jih svetuje A. I. Vaše pismo lahko mnogo zaleže. Samo v letu 1977 je bilo po posredovanju A. I. izpuščenih 1.536 jetnikov med tistimi, ki jih ima A. I. pod svojim pokroviteljskim stvom. Leta 1976 je bilo izpuščenih 1.274 jetnikov. V letu 1977 je A. A. sprejela 2.275 novih primerov.

Bralce obveščamo, da A. I. izdaja mesečni bilten z vsemi novicami, ki se tičejo delovanja organizacije. Zanj se lahko obrnete na sedež italijanske sekcije: via della Penna, 51 - Roma. Poleg tega ima A. I. na voljo tudi poglobljene študije in dokumente, kakor npr.: Poročilo o mučenju na svetu (1976), Poročilo o mučenju v Braziliji (1973), Politični jetniki v Sovjetski zvezi (1976), Prisiljeno »zdravljenje« v psihiatričnih bolnišnicah za politične nasprotnike v Sovjetski zvezi (1977), Iran (1976), Češko-slovaška (1977), Argentina (1977), Etiopija (1977), Vzhodna Nemčija (1977), Marok (1977), Južna Afrika (1978), Rodezija (1976), sovjetska knjiga v samozaložbi: Aleksander Podrabinek, Kazenska medicina. Letos se lahko dobi tudi v knjigarnah za 4.000 lir »Letno poročilo A. I.«, ki obravnava delo organizacije v letu 1977.

★

● V Zagrebu se je sredi aprila končalo spomladansko zasedanje Jugoslovske škofovske konference. Letošnje srečanje je bilo posvečeno pastoralnim vprašanjem krsta in birme. Krajše referate so imeli pastoralni strokovnjaki dr. Valencić iz Ljubljane ter dr. Starić in p. Bono Šagi. Gre za nekatera osnovna vprašanja: koga krstiti, vloga staršev in botrov, načela za krščenje odraslih in podobno. Škofje nameravajo v kratkem objaviti tudi dve poslanici: o zaščiti življenja in o vlogi vere v človekovem osebnem in družbenem življenju. Med zasedanjem škofov je bil uradno objavljen hrvatski zakon o pravnem položaju verskih skupnosti. Škofje so z obžalovanjem ugotovili, da so njihove predloge oblasti bore malo upoštevale.

V obrambo svobode

(25. april - 1. maj)

Težki trenutki, ki jih danes preživlja italijanska republika, so v veliki meri pustili svojo sled v javnem življenju. Negotovost in zaskrbljenost, ki sta nastali po dramatični ugrabitvi poslanca Alda Mora in temu sledeče stanje, sta pustila državo v zelo ranljivem položaju.

Demokracija in varnost državljanov sta danes postavljeni pred hudo preizkušnjo. Prevratniške sile so v stalni zasedi in grozijo, da preplavijo državo in uničijo svobodoljubno in ustavno ureditev.

Ko smo letos 25. aprila praznovali obletnico osvoboditve, je zla senca skalila svetlo in drugače upanja polno poslanico odpravnosti v zmagi nad nacifašizmom. Ljudje, ki so v težkem odporu proti fašizmu padli v boju za svobodo — na bojiščih, v taboriških in ječah, žrtve podlih atentatov in zločinov dejanj — nam lahko danes dajejo zgled in kažejo pot v novi borbi proti temu terorju in zločinski roki. Oni so nam svetilnik, ki nam mora biti smerokaz za nadaljnja dejanja odpora in upanja v boljše bodočnost!

Slovenci v Italiji želimo danes jasno

stati in obstati na strani svobode in demokracije. Zato tudi mi kot edina slovenska politična stranka v državi odločno obsojamo vsak terorizem in izražamo upanje, da bodo strnjene demokratične in svobodoljubne vrste le uspele premagati to uničevalno kal zla!

Danes se tudi z upanjem obračamo na državne oblasti, ki so pokazale pripravljenost končno rešiti naše osnovne probleme in jim dati pravno podlago v zaščitnem zakonu, ki ga določa republiška ustava. Prepričani smo, da bo to le uspelo in tako prišlo še v tem letu do končne ureditve celotne globalne zaščite Slovencev v Italiji!

Ob prazniku 1. maja, ki združuje vse delovne ljudi in jim vlija novo zavest v njih pravični borbi za materialno in moralno blagostanje, izraža SSK prepričanje in upanje, da bo vsa družba in z njo tudi slovenska narodnostna skupnost, ki je vanjo aktivno in avtonomno vključena, znala spet najti svojo pravo podobo v luči demokratičnega napredka, človeških vrednot in socialne pravičnosti!

SLOVENSKA SKUPNOST
v deželi Furlaniji-Juljski krajin

KDO SI, MARIJA?

Morje doživlja plimo in osek. Valovi se dvigajo, hitijo proti obali, dosežejo višek, se razlijejo in nato upadejo ter se umaknejo. Prvi cvetovi zaznamajo pomlad. Dnevi se daljšajo in vsi vemo: kmalu bo poletje. Potem začne listje odpadati, življenje odhaja. Dež, mraz, sneg, vse to zaznamo zimo v pričakovanju, da bo spet prišla pomlad. To je ritem življenja.

Tudi Marijino češčenje v Cerkev raste in pada po zanimivi krivulji, ki je na moč podobna tej črti življenja. Ne moremo reči, da stalno raste. Doživljamo dobe, ko smo naenkrat z velikim navdušenjem na Marijinem obrazu odkrili potezo, za katero smo mislili, da je še ne poznamo. Potem se vse umiri, upade, v pričakovanju, da bo mladost dala novega zagona iskanju in življenju.

Danes živimo v času oseke. Morje je nizko, valovi odhajajo. Gotovo je to eden izmed znakov splošne brezbriznosti za verska vprašanja. Tudi mnogi kristjani menijo, da Marije ne potrebuje več. Nekateri so z razmišljanjem in iskanjem odkrili pravi Jezusov obraz in si ne morejo več čisto določno predstavljati, kaj naj bi v njihovem življenju pomenila Marija. Naučili so se odkrivati Boga v vsakdanjih dogodkih, spoznali so bogastvo božje besede, naučili so se moliti tudi med branjem jutranjega časnika. Prenovljeno evharistično bogoslužje jim je na široko odprlo vrata v »presveto«, kjer se hranijo s kruhom močnih za pričevanje in borbe, ki jih čakajo v življenju.

Odkrili so bistveno, za kaj bi se rabili pomoč? Čemu naj jim bo rožni venec ob molitvenem bogoslužju? Tisti, ki so radi na tekočem v teoloških vprašanjih, bodo le redko našli teološko knjigo, ki razmišlja o Mariji. Odkrili so Jezusa, čemu jim bo Marija?

Morda je to eno od znamenj časa. Saj je celo kardinal Šeper na marijanskem kongresu v Zagrebu leta 1971 povedal: »Včasih smo dejali: O Mariji nikoli dovolj! Danes pravimo: O Mariji imamo čisto dovolj.«

Ne gre za to, da bi objavljali in utrjevali nove resnice o Mariji. Preprosto moramo ponovno odkriti, kaj pomeni Marija in njeno češčenje v življenju vsakega kristjana.

Kdo si, Marija?

Ni je težko predstaviti, saj teoretično dobro poznamo njeno vlogo v božjem odrešilnem načrtu. Kdo pa je Marija zate, zame, morava odkriti vsak zase. Morda še najlaže v otroškem pogovoru, kjer jo bomo spraševali kakor otrok svojo mater. Modri z Vzhoda so odkrili Jezusa, ko so našli Marijo. Morda bi bilo treba mladim rodovom druge polovice dvajsetega stoletja pomagati odkrivati Marijo, da bi bolje spoznali Jezusa.

OKNO V DANAŠNJI SVET

● V Chantillyju v Franciji so se prvič zbrali zastopniki Sveta evropskih škofovskih konferenc ter Konferenca evropskih Cerkev. Glavna misel srečanja je bila: »Skupaj delajmo na to, kar nas združuje. V moči naše skupnosti pričajmo Evropi in svetu za mir in edinstvo. Čim bolj bomo edini med seboj, tem bolj bomo sposobni izvrševati svoje dolžnosti, ki jih imamo do človeštva.« Na srečanju sta bila tudi dva škofa iz Jugoslavije: iz Maribora pomožni škof Vekoslav Grmič, iz Sarajeva pa pomožni škof Tomislav Jablanović. Prisoten je bil tudi dr. Lojze Suštar iz Ljubljane, ki je član tajništva Sveta evropskih škofovskih konferenc.

● Svetovna zveza svetopisemskega apololatata je imela v mestu La Valletta na Malti sedemdesetno zborovanje, združeno z obnim zborom. Vodil ga je predsednik te zveze dunajski kardinal König. Na zborovanju so razpravljali predvsem o svetopisemski duhovnosti in o vlogi sv. pisma v katezezi.

Kamenčki

Demokratična Italija še vedno po fašističnih smernicah

Angel Kosmač piše v letošnjem koledarju Goriške Mohorjeve družbe takole:

»Kar se tiče odhoda mnogih čeških duhovnikov domov po prvi svetovni vojni, ga je treba pripisati težavam italijanskih oblasti, ko so prevzele oblast na Primorskem in v Istri, da niso tem duhovnikom hotele podeliti italijanskega državljanstva. Nekateri pa so bili naravnost izgnani, kakor se je tudi zgodilo mnogim duhovnikom iz Kranjske, ki so se morali vrniti v Jugoslavijo. Tak pritisk na tuje državljane se je zlasti stopnjeval pod fašistično vladom« (str. 131).

V Katoliškem glasu z dne 20. aprila 1978 ugotavlja dr. Lojze Škerl: »V Trstu imamo sedaj štiri slovenske duhovnike, ki že dosti let živijo v Trstu, ki so štirikrat prošli za italijansko državljanstvo, a vsakičkrat so oblasti prošnjo zavrnile. Noben priziv in prošnja cerkvenih oblasti ni zalegla. Enak je primer enega duhovnika na Goriškem. Tudi on je bil že dvakrat zavrnjen, ko je prošil za italijansko državljanstvo.

Zaključek: Demokratična Italija po 33 letih zmage odpravnosti nad fašizmom, po 31 letih demokratične ustave ubira še zmeraj stopinje za fašizmom, kadar gre za podelitev državljanstva duhovnikom slovenskega porekla.

Ali ni to sramota za vse stranke ustavnega loka v državi in posebno v naši avtonomni deželi Furlaniji-Juljski krajin?

Ali ni sramota tudi za pristojne oblasti na prefekturi in kvesturi v Trstu in Gorici, da v tem oziru še niso odstopile od poti svojih predhodnikov fašističnih prefektov in kvestorjev?

Končno: Ali ni vsaj zdaj po Osimskih sporazumih prišel čas, da se slovenskim ljudem, ki že toliko let bivajo v Italiji in vršijo svoje dolžnosti kot lojalni državljani, ugodno reši vprašanje državljanstva? (r+r)

● Za letošnjo veliko noč se je v Tajzeju zopet zbralo več tisoč mladih. Prior Roger, ki je lani obiskal več krajev skrajne revščine na Daljnem vzhodu, jim je povedal, da bo letos obiskal siromašna predmestja Barija v Italiji. Z voditelji Koncila mladih bo obiskal tudi neko afriško deželo, kjer je veliko družbenih nesprotij. O svojih izkušnjah bo nato predaval po raznih krajih Evrope.

● V Zahodnem Berlinu se je končal ekumenski seminar o vlogi Cerkev v Evropi. Priredile so ga Katoliška akademija v Berlinu, Evangeličanska ter Evropska akademija, udeležili pa so se ga predstavniki različnih krščanskih Cerkev. Med udeleženci so znanstveniki, ki so predavali, je bil tudi prelat dr. Lojze Suštar iz Ljubljane. Govoril je o vlogi Cerkev v prizadevanjih za evropsko sodelovanje.

● Argentinska škofovska konferenca je naslovlila na predsednika države generala Videla pismo, v katerem se zavzema za izpušitev vseh političnih pripornikov, ki so v ječah brez javne obsodbe. Vojaške oblasti so sicer pred štirimi meseci objavile seznam zaprtih, ta seznam je po mnenju škofov zelo nepopoln.

● Luxemburg je majhna država, ki nima niti 300.000 prebivalcev, uživa pa velik ugled v svetu zaradi svoje gospodarske trdnosti in razvitosti. Zanimivo je, da ima ta majhna država katoliški tednik »Luxemburger Wort (Luxemburška beseda), ki se tiska v 75.000 izvodih, kar pomeni, da je nanj naročena vsaka družina. Tednik je začel izhajati pred 130 leti pod geslom: Za resnico in pravico.

● V vsej Latinski Ameriki je približno milijon protestantov. Največ jih je v treh brazilskih državah Rio Grande do Sul, Santa Catarina in Paraná. Združeni so v treh skupnostih: v luteranski (650.000), v evangeličanski Cerkvi (160.000) ter v Zvezi luteranskih Cerkev.

Iz Stalinove domovine

V Stalinovi rojstni deželi Georgiji, ki je sedaj pod imenom Gruzinija ena od republik Sovjetske zveze, so nastali hudi študentski nemiri, potem ko je bilo objavljeno, da je ruščina enakopraven jezik domači gružinščini. To naj bi se zgodilo po novi ustavi te republike, v skladu z novo ustavo Sovjetske zveze, sevda po ukazu iz Moskve.

Ze prej so v sosednji sovjetski republiki Armeniji na pritisk javnosti odpravili iz ustave podobno določilo in vnesli vanjo člen, po katerem je v republiki uradni jezik samo armensčina. Tudi partija v Georgiji je bila sedaj prisiljena odpraviti ruščino kot enakopraven jezik in razglasiti po ustavi samo gružinščino kot uradni jezik v republiki.

Namen Moskve je ustvariti nekakšen sovjetski narod, ki pomeni v bistvu asimilacijo vseh neruskih narodov. Ruski življenjski jezik je v baltskih republikah, ki jih je Sovjetska zveza zasedla in priključila leta 1940, že naseljenih toliko Rusov, da bodo kmalu po številu presegli domače prebivalstvo. Te republike so Litva, Latvija in Estonija.

Z GORIŠKEGA

Dol

Pok. Viktorija Peric. Vasice v Dolu se prepogosto poslavljajo od svojih družinskih članov. Pokopališče, ki so si ga po zadnji vojni postavili tik ob glavni cesti, prehitro dobiva nove prebivalce. Med temi je bila pretekli četrtek tudi Viktorija Peric roj. Vižintin. Komaj je dopolnila 50 let, pa je že odšla od nas. Sama se je najbrž zavedala svoje težke bolezni, toda tega ni dala slutiti drugim. Le nekaj nedelj je ni bilo k maši. Rekli so, da jo bolijo noge. Ko so jo prepeljali v videmsko bolnišnico na zdravljenje, je čez nekaj dni prenehala biti njeno utrujeno srce.

Pokojna Viktorija je bila doma iz Vrtojbe. Se mlada je pristopila k domačemu pevskeemu zboru in postala njegov »stebers«. Pred dvajsetimi leti se je poročila k Vižintinom v Dolu v družino Peric. Z mozem sta imela štiri otroke, dva fanta in dve dekleti, dvojčici. Domačija je kmetka, zato je pokojna Viktorija morala trdo delati na kraški zemlji. Toda dela se ni ustrašila, saj ga je bila vajena od doma. Pa tudi molitve in cerkve se ni bala. Tudi to je prinesla s sabo v doto, da je s petjem v cerkvi dvakrat molila, kot se izraža naše ljudstvo.

Ob njenem pogrebu v četrtek 27. aprila je doberdobski župnik mogel upravičeno reči: »Njena globoka in pristna vera je poslednji odgovor, ko se vprašujemo, odkod je črpal moč in silo za vsakdanje razdajanje in darovanje.« Cerkvni pevci tako iz Vrtojbe kot iz Dola so se je hvaležno spomnili ob pogrebu, katerega so se polnoštevilno udeležili. Med mašo in na pokopališču si jih peli v zadnje slovo.

Pokojna Viktorija je našla zadnji počitek v kraški zemlji, nedaleč od svojega doma, vsem pa je pustila zgled, kakšno naj bo naše zemeljsko popotovanje. Bog naj ji povrne vse dobro, ki ga je v življenju storila. Možu in otrokom naše občuteno sožalje.

Bl. p. Leopold Mandič

Ob proglasitvi p. Leopolda Mandiča za blaženega je sv. oče določil, naj se njegov god obhaja 12. maja. V Sloveniji so njegov spomin določili kot obvezen praznik, to se pravi, da je ta dan maša v njegovo čast, duhovniki se ga pa spominjajo pri molitvi brevirja. V založbi Družine so izdali mašni obrazec v čast bl. Leopoldu Mandiču.

Ker v goriškem in tržaškem liturgičnem koledarju ta dan ni drugega obveznega godu, se lahko tudi v naših cerkvah 12. maja daruje sv. maša v čast p. Leopoldu.

S TRŽAŠKEGA

Mavhinja-Nabrežina

V torek 25. aprila smo zgodaj zjutraj odpotovali na farno romanje na Ptujsko goro in v Maribor. Dva avtobusa sta bila polna romarjev iz župnij Mavhinja, Nabrežina ter Zgonik. Lep dan je spremljal vse naše romanje, ki je bilo res bogato doživetje. Ob 11.30 smo imeli somaševanje v romarski cerkvi Matere božje na Ptujski gori. Župnik svetišča nas je lepo sprejel in nam tudi povedal, da smo letošnja prva skupina na Ptujski gori.

Nato smo obiskali Ptuj in mestni grad, oz. vinski klet, ki je edinstvena v Sloveniji. V njej imajo razstavljena orodja za predelovanje vina in tudi ogromen sod, ki drži 38.000 litrov.

Po ogledu smo odpotovali v Maribor, na kosilo. Tam nas je čakal tudi naš vodič po Mariboru dr. Stanko Janežič. Najprej nas je vodil v frančiškansko cerkev Matere usmiljenja, kjer smo se poklonili škofu A. M. Slomšku in molili za njegovo beatifikacijo. Tople in iskrene besede za sprejem nam je izrekel najprej dr. Janežič, ki je prej več let deloval na Tržaškem. Prav tako se je zahvalil za naše romanje dr. Marjan Kramberger, ki je kot velik poznavalec Slomškovega dela in življenja orisal pomen Slomškovega delovanja in njegovih pobud na verskem, narodnem in ekumenskem področju.

Z obiskom Slomškovega groba in pozneje stolnice smo dosegli tretji namen našega romanja, počastitev 750-letnice lavantinske (mariborske) škofije. Na poti v stolnico smo se srečali tudi s pomožnim škofom Grmičem, ki je vse romarje lepo pozdravil in pustil prijeten vtis zaradi sproščenega kratkega pogovora in preprostosti. Po obisku stolne cerkve, ki jo temeljito oznavljajo, smo videli še obnovljeno bogoslovje in škofijski dom, Stari trg z Rotovžem in zanimivo Gosposko ulico.

Ura se je že nagnila proti večeru in smo zato morali zasedati avtobusa, ki sta nas po dolgi noči srečno pripeljala domov.

Na obisku pri Slovincih v Argentini

ARGENTINSKA SVICA

Poleg Buenos Airesa sem obiskal tudi Bariloche (izg. Bariloče), mesto in področje, ki je 2000 kilometrov od argentinske prestolnice. To je približno tako daleč kot iz Gorice v severno Afriko. Potoval sem z avtobusom in je trajala vožnja 24 ur. So to posebne vrste avtobusi, kjer nudijo tudi hrano. Vožnja je utrudljiva, a ko prideš v Bariloche iz vročega Buenos Airesa, kjer se temperatura zelo pogosto dvigne do 35° Celzija, in zaduhaš tisti sveži in hladni zrak, pozabiš na vse težave in trudnost.

Bariloche in okolice imenujejo tudi Argentinska Svica. In to tudi zares je, le da je vse v ogromnih dimenzijah od jezer do gora in ledenikov.

Po drugi svetovni vojni se je začel ta kraj turistično razvijati. Tamkajšnji naseljenci so večinski evropskega izvora. Med njimi je precej Slovencev, ki so se poleg drugega dobro uveljavili kot smučarji in gorniki.

Imena kot so Bertoncelj, Jerman, Arko, Pangerc bodo neizbrisno zapisana v andiničnih letopisih. Kot vsak pionirski podvig, je tudi ta terjal žrtve in tako so v argentinskih gorah izgubili življenje Tonček Pangerc, Tomaž Kralj (ta se je rodil v Gorici) in Tone Vivod.

Ostali pa se udeležujejo naprej in na površje že stopa novi rod in to zlasti bratov Jerman, ki smo jih pred nekaj leti videli tudi v Gorici, saj je njihova mama Gorčanka, hčerka pokojnega dr. Janka Kralja. So specialisti v nordijskih disciplinah in pogosto nastopajo tudi na evropskih smučiščih.

Od deklet pa stopajo na površje hčerke Ivana Arnska, katerih mama je Simčičeva iz Medane in so po vojni nekaj let vršili mežnarsko službo na Travniku v Gorici.

V Bariloche radi hodijo slovenski mladinci iz Buenos Airesa, da se privadijo gorništvu. Tu dobijo vso oporo pri starejših, ki jim radi pomagajo. Vtis imaš, da si nekje v Sloveniji, tako pogosto namreč srečaš našega človeka.

Naj kot zanimivost povem, da so Bariloche odkrile tudi razne državne smučarske reprezentance in hodijo tjakaj na poletno smučanje. Tako sta bili med drugimi lani tam italijanska in jugoslovanska državna reprezentanca, ki je letos žela dokajšnje uspehe v tem športu. Bariloški Slovinci so svoje rojake gostoljubno in športno sprejeli, dali so jim popolno oskrbo zastonj in fantje so bili navdušeni nad to slovensko kolonijo.

Naj v zvezi z Barilochemi omenim še goriško rojakinjo gospo Lučko Kralj, po-

ročeno Jerman, ki je uspela kot voditeljica mladinskega zbora, ki ima sedež prav tam. Srečno naključje je hotelo, da je prav tiste dni imela s svojim zborom koncert v tamkajšnji katedrali. Moram priznati, da česa takega nisem pričakoval. Petje zbora je na taki višini, da se lahko kosa z najboljšimi tovrstnimi evropskimi ansambli. Gre torej za pevsko skupino, ki je na mednarodni višini in gospa Lučka je lahko ponosna in vesela nad uspehom. Posneli so tudi nekaj plošč, ki bodo ostale kot dokument napora te naše slovenske dirigentke.

GOSPODARSKI POLOŽAJ

Trditev, da se najbolje na svetu živi v Argentini, bo kar držala, vsaj kar zadeva hrano. Glavna jed je tam še vedno meso, ki je približno štirikrat do petkrat cenejše kot pri nas. Torej kilogram najboljšega mesa 1.000 lir. Za naša ušesa se to sliši kot pravljičica. Sploh so živila močno poceni in to dela iz Argentine nekako obljubljeno deželo, kjer se zares cedita mleko in med. In tudi privoščijo si domačini hrano v velikih količinah.

Vendar si razne dobrine in dobrote Argentinci privoščijo le doma, kajti če gredo v tujino, si s svojo državno valuto morejo kaj malo privoščiti. Tudi uvoženi izdelki so silno dragi. Razveljavitev pesa je občutna in vse, kar pride od zunaj je treba plačati v dolarjih. Vsled tega je tudi nekoliko zasal obisk naših ljudi v Evropi.

Argentinci so tudi zelo inteligentni. Le nečesa jim manjka: vztrajnosti. Imajo sijajne ideje, a kaj ko se kmalu naveličajo in ne morejo izboljšati dosežkov. So v glavnem pač južnjaki; podobne pojave poznamo tudi mi na našem jugu, kjer bi prenekateri rad na lahko živel in po možnosti od žuljev bližnjega.

Zato mora Argentina vsako toliko seči po imigraciji, da pridejo v deželo novi ljudje, ki so voljni oprjeti se vsakršnega dela. Val novih naseljencev po drugi svetovni vojni se je ustavil in je sedaj v Buenos Airesu pomanjkanje težakov in drugih delavcev za gradbeništvo. Dežela je v nenehnem razvoju, zato je delo sorazmerno lahko najti.

Velja pa poudariti, da v Argentini ne boš kaj prida obogatel s svojim delom. Prišel boš do lastne hiše in tudi do lastnega avtomobila, mnogo več pa delavnemu človeku ne bo uspelo in to v glavnem zaradi kronične inflacije, ki pretresa Argentino od vsega njenega nastanka in uničuje prihranke delovnega ljudstva.

(Konec prihodnjic)

tržaške novice

† msgr. Natal Silvani

Ob zaključku lista smo prejeli žalostno vest, da je v noči na sredo 3. maja umrl v Miljah pri Trstu msgr. Natal Silvani. Pogreb bo istotam ta petek 5. maja ob 11. uri. Naj se v Gospodu, ki mu je zvesto služil, za vedno spojiče.

S seje deželnega tajništva SSK

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je pred kratkim zasedalo in razpravljalo o važnih perečih problemih. Poseben poudarek je dalo tragičnim dogodkom, ki so zanjeli italijansko državo. S tem v zvezi je izdalo tiskovno poročilo, v katerem je med drugim rečeno, da je val političnega nasilja dosegel višek, ki je zdramil iz neodločnosti in pasivnega zadržanja vse politične in družbene sile. Ne smemo namreč pozabiti — poudarja komunikacije SSK —, da rdeče brigade, ki se s cinično predrznostjo ponajajo s svojimi terorističnimi metodami in dejanji, niso nastale včeraj, ampak so dobile vzpodbude za svoje delovanje v zadnjih desetih letih, ko so z lahkoto našle politično in moralno kritje v silah, ki že po svoji naravi in ideologiji zasledujejo rušenje državnih struktur.

Kot demokrati in državljanji, nadaljuje tiskovno poročilo SSK, odločno odklanjamo vsako nasilje tako posameznikov kot oblastniških skupin. Posebej odklanjamo nasilje kot pripadniki slovenske narodne skupnosti. Zato brezkompromisno obsojamo take teroristične metode političnega boja, kot se jih v praksi poslužujejo ljudje, ki se danes imenujejo rdeči brigadisti, jutri morda črni in podobno.

Razbohotenemu nasilju in terorizmu naj pristojne oblasti napravijo konec, pravi tiskovno poročilo deželnega tajništva SSK. Začeti je treba takoj in pri koreninah; obenem pa je treba ozdraviti razmere, s katerimi se skušajo opravičevati pojavi nasilja in njihovi pobudniki.

V nadaljevanju je deželno tajništvo razpravljalo o važnih perečih problemih, s katerimi se danes sooča SSK in z njo vsi Slovinci v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Po poročilu deželnega tajnika se je razvila med drugim razprava o deželnem regulacijskem načrtu, o deželnem zakonu glede gorskih skupnosti, o pripravah na bližnje deželne in upravne volitve pri nas.

Glede zakona o gorskih skupnostih je deželno tajništvo z zadovoljstvom podčrtalo dejstvo, da je deželna skupščina osvojila predlog svetovalca SSK dr. Stoke in izglasovala popravke, ki pravi, da mora biti slovenska narodna skupnost, ki živi v posameznih gorskih skupnostih, zaščiten v svojih etničnih, kulturnih in drugih vidikih. Za popravke so glasovali vsi razen misovcev.

Deželno tajništvo je ob koncu odprlo razpravo o pripravah SSK na volitve in sklenilo temu vprašanju posvetiti kar največ časa.

Sv. Ivan

V nedeljo 30. aprila smo doživeli v našem Marijinem domu prijeten popoldan. Najprej je nastopil pevski zbor »Marij Kogoj«, nato Stane Ratzresen. Lahko rečem, da je bil oboje domač pridelek. »Marij Kogoj« je sicer »tržaški« pevski zbor, toda tudi svetoivanski, ker je to za dobro desetino pomnoženi svetoivanski cerkveni pevski zbor in ker so se vse pevске vaje za ta nastop vršile v našem Marijinem domu.

Na sporedu je bilo enajst pesmi: Jacobus Gallus (3 pesmi), Ivan Grbec (Nazaj jih pa ni), Stane Malič (2 pesmi), Aleksander Vodopivec (Kaj boš zakrivala), Vasilij Mirk (Odkrij nam svoj obraz), Ubald Vrabec (3 pesmi). Zbor ima 36 članov, toda osem je bilo odsotnih. Kljub temu je postal pesmi dovršeno, kolikor je bilo v taki situaciji mogoče. Zbor večja in vodi Nada Žerjal-Zaghet. Napovedovalka je bila Mir-

OTVORITEV RAZSTAVE

slikarja Stanka Birse bo v ponedeljek 8. maja ob 20. uri v prostorih Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3.

jam Kandut. Torej vse domač pridelek. Stane Ratzresen tudi že mnogo let prebiva pri Sv. Ivanu in seveda ni prvič nastopil pri nas. Ob stoletnici Županičevega rojstva je deklamiral nekaj kratkih pesnikovih pesmi po kratkem vsem umljivem uvodu. Vsako pesem je vsadil v primeren okvir. To niso bile navadne recitacije. Ni bral, temveč »igral«: z glasom, rokami. »Igral« je ves Stane Ratzresen, ki ne bere, temveč zna vse tekste na pamet. On vlije besedam resnično življenje.

Zadnji dan aprila, neposredno pred prvim majem ni bil prav srečno izbran dan za ta nastop, kljub temu smo imeli precej gostov, in kar je največ vredno, nastop se je posrečil v veliko zadovoljstvo navzočih. Nastopu v dvorani je sledil živahen družabni večer. — Peter Sorli

7. obletnica odprtja Mladinskega doma Boljunc

V četrtek 20. aprila je Mladinski dom Boljunc priredil ob sedmi obletnici svojega odprtja zanimiv večer o mlinih v dolini Glinšči. Ob spremljavi glasbe in besede se je pred nami zvrstilo okoli 70 diapozitivov o nekdanjem delu in življenju v mlinih. Zvedeli smo, da se je prvi mlin pojavil ob Glinščici že leta 1276. V teku stoletij pa se je od Botoča do Zaveljskega zaliva zvrstilo več kot 28 mlinov. Od teh so danes ostali le nekateri, ki se upirajo razpadanju in pogumno kljubujejo naši civilizaciji.

Mladinski dom Boljunc si je izbral enega izmed še obstoječih mlinov in nam podrobno in okusno predstavil njegovo bogato notranjost. O teh mlinih, o njihovem delovanju in pomenu bi se dalo napisati še marsikaj. Tudi star mlin, čeprav je danes ves zaprašen in preprečen s pajčevinami, nam lahko pomaga, da bolje spoznavamo preteklost in borbo naših ljudi za vsakdanji kruh in za življenje sploh.

Poleg prikaza osrednje točke o mlinih pa je Mladinski dom Boljunc izrecno proslavil sedmo obletnico svojega delovanja še z nastopom otroškega in mladinskega pevskega zbora, ki sta pod vodstvom s. Imelde ubrano zapela nekaj pesmi, nakar je Tatjana Stefančič odlično zaigrala na klavir Mozartovo Sonatino.

Fulvija Premolin, ki je članica Mladinskega doma je imela kratek govor, v katerem je poudarila važnost kulturnega delovanja za našo narodnostno skupnost v zamejstvu. Nadaljevala je z ugotovitvijo, da se o katoliških organizacijah le malo govori. Na žalost je namreč zelo težko zaslediti v vsakdanjem tisku kak članek, v katerem bi se omenjala dejavnost teh kulturnih organizacij, ki pa postaja dan na dan tako živahna, da je res vredna omembe. Svoj govor je takole zaključila: »Obračamo se na vse Boljuncane, da bi doprinesli vsaj skromen delež tej naši organizaciji, tako da bi mogli vsi skupaj uresničiti geslo, ki si ga je Mladinski dom postavil že od vsega začetka, namreč naj bi se v domu združevali vsi vaščani v medsebojnem spoštovanju in ljubezni ter se versko in narodno osveščali.«

Naj omenimo še, da je Mladinski dom Boljunc oskrbel za ta večer tudi razstavo domačina Damjana Žerjala. Ta je v intervjuju z župnikom Gerdomol povedal, da je začel slikati že v mladih letih, obrazložil je svojo posebno tehniko in nam pojasnil še marsikaj zanimivega. Enega teh motivov je g. Žerjal dal na žrebanje in denarni izkupiček daroval za popravila v boljunki cerkvi.

Ansambel »Galebi« v Celovcu

Na povabilo Mohorjevega internata za fante v Celovcu, ki ga vodijo slovenski salezijanci, se je 24. in 25. aprila mudil v Celovcu ansambel »Galebi« z Opčn. V ponedeljek zvečer 24. aprila je nastopil v dvorani Marianuma, ki jo je napolnila mladina obeh Mohorjevih domov v Celovcu. Prisotni so bili tudi vidni predstavniki raznih slovenskih organizacij.

Ravnatelj Stefan Zerdin piše o tem nastopu naslednje: »Čim se je ansambel Galebi s petimi fanti in tremi dekleti pojavil na odru in so zadoneli prvi zvoki, je takoj osvojil mlade poslušalce. Razpoloženje se je od melodijske do melodijske stopenjevalo in doseglo pravi val odobravanja v izvedbi Avsenikove: Veselje, radost, srečo vam želimo. Vsi mladi poslušalci so igranje in petje spremljali z burnimi ritmičnimi ploskanjem. Po tem veselem razpoloženju so si mladi Korošci ogledali barvne diapozitive o lepotah našega Triglavskega pogorja, katere je z veliko odzivnostjo pripravil Tone Bedenčič. Pridružili so se tako spominu na 200-letnico prvega vzpona na Triglav.«

In nadaljuje isti dopisnik: »Po kratkem odmoru je na oder ponovno prišel ansambel Galebi in tokrat dosegel svoj višek predvsem, ko je izvajal Avsenikov valček: Slovenija, odkod lepote tvoje. Pevke so

pele tako zavzeto, kot bi hotele na vse mlade poslušalce prenesti svojo ljubezen in občudovanje do domovine. Težko jim je bilo končati. Poslušalci jih niso pustili z odra s svojim ploskanjem. Po nekajkratnem ponavljanju sta stopila na oder dekle in fant ter ob stisku rok izročila ansamblu Galebi slovenski šopek s prirsčno zahvalo in željo, da bi se podobni večeri še ponovili.«

In zaključuje g. Zerdin svoje poročilo: »Priateljsko vzdušje se je nadaljevalo ob pogrnjeni mizi, kjer je stekla beseda o raznih vprašanjih, ki tarejo mlade Korošce. Po vseh teh doživetjih so besede, izrečene v uvodnem pozdravu, postale še obveznejše. Vse Slovence v zamejstvu naj vedno tesneje med seboj povezuje skupna skrb, kako izven meja naše lepe Slovenije budno in odločno braniti ter ohranjati našo materinsko besedo, našo ljudsko pesem in našo domačo narodno glasbo. Ansamblu Galebi in Francu Pohajcu smo hvaležni za doživetje, ki so nam ga posredovali s svojim obiskom.«

Seja Zveze slov. katol. prosvete v Gorici bo prihodnji ponedeljek 8. maja ob 20.30 v običajnih prostorih.

Mestno središče v Bariločah odeto v zimsko idilo. Zima se prične na argentinskem jugu v času, ko na severni polobli stopamo v visoko poletje

ALEKSEJ GORIŠKI

Povest uboge Nadice

(6)

»Prvič bom videla morje,« se je razveselila Fedora.

»Ne samo videla,« je zagotavljal Duško, »temveč tudi po njem plovila, se v njem kovala in uživala morski zrak.«

»Ali bo tudi Vida še z nama?«

»Čakala vaju bo samo, da se pozdravite; nato pa jo bosta vidve zamenjali, a ona pojde po opravih mlade neveste, ker se namerava jeseni poročiti. Našli smo ji odličnega ženina. Kmalu bo prišel k papantu, da se predstavi in uradno prosi za Vidino roko. Zatem bo pa treba poiskati še tri primerne ženine,« se je zasmeljal.

»Za najmlajšo ti ne bo treba skrbeti,« je takoj posegla mačeha. »Ona že ima Janka iz sosesčine.«

»Janka? Njega bi se pa res ne branil imeti za svaka. To je izvrsten dečko,« je izjavil brat v svojo radost; vendar pa očit-

no novice ni vzel preveč resno, ker je takoj nadaljeval: »V avgustu bosta torej naši dve gosposki v Pulju. Tja ju odvedem jaz; za nazaj pa se bo že našla primerna oseba za spremstvo.«

Najbolj navdušena je nedvomno bila Fedora. Tudi mačeha se je radovala, »da se bo odkrižala vsaj dveh pokors«. In celo oče se je razvedril in razveselil; nekoliko vsekakor tudi zato, da ne bo treba za dvoje ust skrbeti, predvsem pa, ker nama je privoščil prijetne počitnice.

Seveda je mene prav tako privlačevala sprememba in nič manj snidenje s sestrami po tolikem času; vendar me je že takoj v začetku zbudila misel, da bo Janko ves mesec žalostno sameval.

Zaenkrat mi je bila glavna skrb, da mu to vsaj nekako sporočim. Domislila sem se, da imam neko njegovo knjigo in da jo vsekakor moram pred odhodom vrniti. Ponudila sta se Iza in Nikica, da bosta to drugi dan opravila; toda »nisem se hotela zanesti« in sem stekla iz hiše, dasi nisem prezrla splošnega namigavanja in posmeha. Tudi Lidija me je skušala odpraviti s

prevzemom knjige, vendar je na mojo izrecno prošnjo le poklekala svojega brata. Na kratko sem obrazložila svoj odhod in oba sta mi zaželela prijetne počitnice. Omejiti se je seveda bilo treba le na rokovanje. Nisem se upala globlje pogledati v Jankove oči, imela sem pa vtis, da so vlažne in žalostne.

X.

Ze sama vožnja je bila ugodno razvedrilo. Ko smo zagledali morje, je Fedora kar poskakovala od veselja. Ob krasni obali tržaškega zaliva nas je vlak pripeljal na železniško postajo. Nato smo se peš podali v pristanišče, kjer smo takoj imeli parnik za Pulj. Proti večeru smo gosposko dospeli do cilja.

Pri Zlati je bilo še lepše in boljše kakor je napovedal Duško. Meni je pomenilo največje zadovoljstvo, da je Fedora tako uživala in s tem bila nekako poplačana za uslugе, ki mi jih je bila naredila. Tudi meni se je dobro godilo, toda preveč so me skelele misli na osamljenega Janka. Da bi mu nudila vsaj nekaj tolažbe, sem mu dvakrat poslala razglednico, naslovljeno na

Lidijo in njega, a podpisano od nas treh. Otročička sta bila srčkana. Štiriletnemu sinčku sem morala nenehno odgovarjati, kaj je to, kaj ono, ter zakaj je tako, zakaj pa tako. In kar imenitno se mi je zdelo, da sem že teta. Z malo dekllico, staro šele dva meseca, je bilo seveda manj prijetno delo s pogostim previjanjem.

Zelo hitro je minil avgust; treba se je bilo posloviti. Do Trsta naju je spremil Vidin zaročenec, prijazen mladenič, ki naju je posedel v vlak za Gorico, kjer sta naju čakali mačeha in Iza.

V tem razdobju mi je bilo na obeh straneh tako lepo, da nisem vedela, kje bi bila rajši in kako bi se razdelila... Kakor da sem nekoliko slutila, da se približuje čas, ko ne bo nikjer nobenega kraja, kjer bi mogla biti srečna.

XI.

Prvo grenkobo sem občutila že takoj ob vrnitvi, ko sem zagledala očeta. Njegovo obličje je tako upadlo, da sem se ga kar ustrašila. Tudi njegovo vedenje je bilo čudno: skoro pravo nič se ni zanimal, kako je bilo na počitnicah.

Se hujše presenečenje je sledilo v naslednji noči. Zdelo se mi je kakor da nekdo ves čas hodi po hiši. Ker zamolkli koraki niso utihnili, sem šla pogledat na hodnik. In ob slabotni svetilki sem zagledala papana, ki je zamišljen hodil gor in dol s prekrižanimi rokami, ne da bi me zapazil. Ko se je obrnil nazaj, pa se mi je njegov obraz zazdel tako spačen, da sem od groze zakričala. Pri vratih svoje spalnice se je pojavila mačeha in jezno zarenčala: »Kaj še ti tod strašiš, da ne morem v miru spat?«

»Zakaj hodi očka tod gor in dol?« sem vprašala zbegano.

»Naj ti sam pove! Jaz že ne vem, zakaj lazi ta norec skoro vsako noč sem in tja ter muči sebe in druge,« se je otrsela grobo.

On pa ni rekel nobene besede. Le nekoliko je obstal in nekako obupno z roko prešel skozi lase ter me tako žalostno pogledal, da me je pred njim občel strah, katerega se nisem več mogla povsem iznebiti.

(Sledi)

S seje goriškega občinskega sveta

V eni izmed zadnjih številčk našega lista smo obširno poročali o razpravi v zvezi s proračunom goriške občine za leto 1978. Občinski svet se je nato sestel v sredo 26. aprila in na tej seji zaključil obravnavo o tej temi skupno z glasovanjem. Župan in posamezni odborniki so odgovarjali na pripombe svetovalcev in poglobili posamezne probleme.

Župan De Simone se je v svojem zaključnem poročilu dotaknil tudi problema slovenske manjšine in njene prisotnosti v goriški občini. To je izrecno poudaril prav na pobudo svetovalcev Slovenske skupnosti, ki sta v svojih posegih obravnavala predvsem slovensko problematiko, česar pa župan v uvodnem poročilu sploh ni navedel. Župan je podčrtal vlogu slovenske manjšine in tudi poglobitev stikov s Slovenijo. Med drugim je še izjavil, da si ne želi več nadaljnjih razlašcanj in omenil razne intervencije za slovenske šole. Odbornik za šolstvo in kulturo Fantini pa je pristavil, da je občina za odprto politiko na kulturnem področju, zlasti kar zadeva pobude v zvezi z Avditorijem, in dodal, da se bo ustanovila v tem pogledu posebna komisija.

Za proračun so glasovale stranke DC, PSDI in PRI, ki sestavljajo občinski odbor. Proti so bili komunisti, socialisti, liberalci in misovci. Svet je med drugim glasoval tudi o posebni resoluciji socialista Nanuta za primerne spremembe na ozemlju industrijskega področja, ki bi zavarovale zlasti štandreški del. Resolucijo pa je večina odbila s pripombo, da se bo o tem razvila razprava na prihodnjih sejah v zvezi s spremembo regulacijskega načrta.

Slovenska skupnost se je pri glasovanju za proračun goriške občine vzdržala. Ta njen glas pomeni kritično stališče do bistvenih političnih izbir in ukrepov sedanje občinske uprave, vendar jemlje na znanje nekatera načelna stališča o pomenu in prisotnosti slovenske narodne skupnosti v goriški občini. Na ta način je hotela SSK dokazati na eni strani pripravljenost za vsako pozitivno pobudo, na drugi pa odločno stališče za obrambo stvarnih slovenskih koristi in potreb.

Košič Andrej razstavlja

V galeriji moderne umetnosti »Il Torchio« v Gorici, ul. Mameli 6 je bila v nedeljo 23. aprila odprta razstava novih slikarskih del našega priznanega goriškega umetnika Andreja Košiča. Razstava bo odprta do nedelje 7. maja. Ob delavnikih je odprta od 11. do 13. ure ter od 17. do 19.30, v nedeljo pa od 11. do 13. ure. O razstavi bomo še poročali.

Praznik »ftrtalje« in praznovanje 1. maja v Rupi

Kakor prejšnja leta je praznik »ftrtalje« tudi letos uspel in prekobil pričakovanja prireditelj. Pomisliti moramo, da so bile prireditve vsepovsod, celo v neposredni bližini, zraven pa je nagajalo še nestanovitno vreme.

Vsekakor je praznik v Rupi pokazal, da naši ljudje na taka srečanja radi prihajajo. Tudi letos so bili zadovoljni, saj je bil kulturni del prireditve zelo obširen. Zelo uspešno so nastopili razni pevski zbori, od zborov »Slovenec« iz Boršta, ki se je predstavil z zelo lepim petjem, prek domačega zborov do moškega zborov iz Štavnarja, ki je na prireditvi v Rupi že star znanec. Presenetil je mladinski zbor iz Rupe-Peči pod vodstvom Anke Černic ter dekliški zbor z Vrha, ki ga vodi Magda Ferfolja-Devetak. Dalje so nastopili s petjem malčki iz otroškega vrtca v Rupi ter domači šolski otroci z recitacijami. Ansambel »Veseli števerjanski fantje« pa je zabaval prisotne s poskočno glasbo.

Za konec kulturnega programa je bila na sporedu še veselouigra »Snubač« v režiji Stane Oficije iz Trsta, ki je med občinstvo prinesla obilo smeha in dobre volje. Vreme je do tedaj kar vzdržalo, tako da se je dalo okušati tudi ftrtaljo in druge dobrote. Nato je začelo pršiti, nakar se je krepko ulilo in praznika, ki bi se drugače nadaljeval še dolgo v noč, je bilo za tisti dan konec.

Naslednji dan, 1. maja, je bilo vreme še slabše. Zjutraj je deževalo, nato pa so se težki oblaki vlačili po nebu, megle pa po hribih kot v novembrskih dneh. Prireditelji niso vedeli, kaj storiti. Pa je zmagal pogum. Odprli so buffet, prišli so »Fantje izpod Grmade« in zapeli, kot je njim lastno, prav iz duše. Za njimi so prišli še godci iz Števerjana. Nad Rupo so se razgnili

oblaki, prikazala se je modrina neba, nato celo sonce, ljudje so začeli prihajati in kmalu nato je bil prostor pri cerkvi kar dobro zaseden. Prireditelji so bili veseli, da so uspeli s svojim pogumom, veseli pa tudi vsi, ki so se srečali v sproščenem pogovoru in raznih dobrotah. - ik

Spominska knjižica ob 50-letnici nove bazilike na Sv. gori

Letos avgusta bo poteklo 50 let, kar je generalni vikar msgr. Sion v imenu nadškofa F. B. Sedeja blagoslovil sedanjo baziliko na Sv. gori. Tistega dne so tudi prinesli podobo Matere božje iz začasne kapel v novo cerkev.

To obletnico so frančiškani na Sv. gori želeli praznovati s kakim trajnim spominom. Sedanji gvardijan p. Pavel Krajnik je prišel na misel, da izda za to priložnost brošuro s podobami križevskega pota, ki je sedaj v baziliki. Križev pot je najbrž delo neznanega avtorja, saj v knjižici ni nikjer naveden. Prinesli pa so ga na Sv. goro po zadnji vojni iz Brežic. Tam je bil do leta 1941 v frančiškanski cerkvi. Ko so Nemci to cerkev 1941 porušili, so frančiškani križev pot resili in ga pozneje darovali Sv. gori.

Ta križev pot, ki je lepo umetniško delo, so sedaj izdali v večbarvnem tisku in v dveh jeziki, slovenščini in italijanščini. Tako slovenska kot italijanska izdaja imata zgodovinski uvod in kratke molitve za posamezne postaje. Izdal in založil jo je samostan na Sv. gori, tiskala pa tiskarna Soča v Novi Gorici v 15.000 izvodih v slovenskem jeziku in v 5.000 izvodih v italijanščini. Romarji bodo odslej lahko kupili brošuro na obisku Sv. gore, kjer bo na prodaj. Gotovo bo to lep in koristen spomin na obisk Marijine bazilike.

Šport

Kras - Olympia 3 : 1

(8 : 15, 15 : 11, 15 : 4, 16 : 14)

Tudi v drugem neposrednem srečanju s Krasom je Olympia morala priznati premoč zgoniške ekipe, premoč, ki se je izrazila predvsem v prepotrebni hladnokrvnosti tudi v najbolj neprijetnih trenutkih. In takih trenutkov je bilo med tekmo samo kar precej, predvsem zaradi nenadnih preobratov.

Kras je pri tem lahko računal na izredni doprinos Grilanca, odbojkarja s prvoliškaško izkušnjo, ki je svoje nenehno spodbuhal in jih dejansko lastnoročno vodil do zmage.

Pri Olympiji pa je taka osebnost manjkala. Poleg tega so goriški odbojkarji igrali na splošno zelo nezanesljivo. Z izjemo Spacapana in Stefana Cotiča, ki sta bila v bloku neprekoosljiva (Mirko je med drugim edini igral v napadu), so brez izjeme vsi odpovedali pri sprejemu in v obrambi.

Prvi set je Olympia osvojila s silo, saj je bil njen blok neprobojen. Z lahkoto doseženim delnim uspehom je pri Olympiji šla po vodi tudi zbranost in ko te ni več, jo je težko ponovno doseči. Tako smo v naslednjih dveh setih videli precej »odsotnih« z viškom krize v tretjem setu ob koncentraciji modrih igralcev Olympije, ki so kljub vsem navedenim napakam, a končno s trohico požrtvovalnosti obrnili negativno stanje 5 : 9 na 14 : 14 s servisom v lastnih rokah. Dramatično zasledovanje, ki je že kazalo na skoro neizbežno uspešnost Olympije, pa je prineslo bridko разочaranje: zastreljan servis, zastreljana lahka žoga pri točlenju in še ena napaka na mreži — nato vsega konec.

Zato je po našem mnenju končni izid 3 : 1 nerealen, ker bi šele v petem setu, ki si ga je Olympia vsekakor zaslužila, prišlo do ravnotežja v igri in do »dialoga«, medtem ko so bili vsi poprej odigrani seti sad bolj ali manj dolgih »monologov« zdaj ene zdaj druge ekipe. Da ni prišlo do tega, je predvsem kriva kot rečeno Olympia sama, in skoraj toliko oba sodnika, ki sta prezrla nemogoče napake; v tako občutljivih torkah pa je to usodno.

Po tem porazu zaseda Olympia še vedno drugo mesto na lestvici in ohranja vse možnosti, da doseže zadani cilj, namreč prestop v tretjo ligo. Ima enako število točk kot CUS, a neprimerno boljše razliko v setih. Do konca so še tri tekme.

Za Olympijo so grali Cotič Marko in Stefan, Pavletič, Lavrenčič, Soban, Spacapan, Cervic, Tommasi. - P. T.

OBVESTILA

Maša za edinost kristjanov bo v Trstu v Marijinem domu, ul. Risorta 3, v ponedeljek 8. maja ob 18.30. Spomnili se bodo druge obletnice proglasitve blaženim p. L. Mandiča in njegovega rojstnega dneva. Sprejemajo se tudi vpisovanja za letošnje ekumensko romanje v Vojvodino (od 25. do 31. avgusta).

Društvo naravoslovcev in tehnikov vabi člane in interesente na »Razgovor o onesaževanju zraka«, ki bo v petek 12. maja ob 20. uri v prostorih Slov. prosvete, ul. Donizetti 3. Predaval bo univ. prof. Franko Piščanc.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na predavanje prof. Marinke Pertot »Nova odkritja in važnost biologije«, ki bo v ponedeljek 3. maja ob 20.15 v društvenih prostorih v ulici Donizetti 3.

Festival cerkvene pesmi bo v nedeljo 4. junija ob 15. uri v božjepotni Marijini cerkvi v Logu pri Vipavi. Prireja ga glasbeni svet kopske škofije. Nastopili bodo župnijski cerkveni zbori.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: K. K., Gorica, 20.000; M. Z., Gorica, 10.000; Dragica Nemeč ob drugi obletnici smrti Olge Florenin 10.000 lir.

Za DOSP: Katoliška knjigarna 20.000; družina Srebotnjak 5.000; Manuela in Richard Kocijančič 10.000; Dijaška Matica 300.000 lir.

N. N., Gorica ob 10. obletnici smrti nepozabne sestre: za slovensko duhovnjico 10.000, za Alojzijevišče 10.000, za Marijine sestre čudodelne svetinje 10.000, za kapelo p. Leopolda 10.000, za Marijino družbo 5.000, za Tretji red 5.000, za svetogorsko svetišče 25.000 in za misijonarja Stanta 25.000 lir.

Za Alojzijevišče: sestre Piščanc ob smrti prijatelja Hermana Vrančič 10.000; družina Ožbot, Sovodnje, 10.000 lir.

N. N., New York: za Alojzijevišče ob drugi obletnici mamine smrti 10.000; za sklad Katoliškega glasa ob 20. obletnici očetove smrti 12.000; za žrtve potresa ob drugi obletnici nečakove smrti 10.000 lir.

Dr. Edi Gobec: za katoliški tisk 60 dol.; za Alojzijevišče v spomin msgr. Rudija Klinca, ki smo ga tudi pri našem inštitutu (Slovenski ameriški inštitut) zelo cenili, 60 dolarjev.

Za zbor Rupa-Peč: prijatelj iz Gorice 25.000 lir.

Za potrebe cerkve v Sv. Križu: Giorgio Tranquillo ob smrti svoje nepozabne žene 50.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: družina Vremec v spomin moža in očeta Alberta 50.000; Frančiška Persič 10.000; družina Malalan 10.000; razni 4.000 lir.

Za skupnost Družina - Opčine: pevski zbor »Marij Kogoj« od Sv. Ivana v Trstu 27.000; sestrična Marija Živic, Sv. Ivan, v spomin Antona Pecchiar 10.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Marko Udovič v spomin pok. očeta 30.000; Frida Zerjal v spomin pok. Ede Krapež-Obersnel 5.000; Albert Urdih v spomin pokojnih Urdih in Pečar 3.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: družine Trobec - Beltrami - Rudež v spomin pok. moža in očeta Marija Trobec 70.000; Albina Mamolo v spomin Marija Trobec 5.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: N. N., Katimara, 20.000; N. N., Kontovel, 7.500; N. N., Barkovlje, 25.000; družina iz Loga v spomin na pokojne starše 10.000; družina iz Domja 10.000; družina iz Domja 10.000; družina Pregarc, Domjo, 10.000; družina Zubin, Domjo, 10.000; družina Peroša, Domjo, 10.000; Pavla Berdon, Pulje, 10.000; Carmen Stocca, Trst, 5.000; Vera Turk, Trst, 50.000; tržaški romarji v Livenzo-Longarone 250.000; N. N., Trst, 20.000; v počastitev pok. Marija Trobec: Iva ščuka 5.000, Danica Novak 5.000, Antonija Malič 4.000, Alojzija Koch 3.000; M. V., Rojan, 20.000 lir.

Za cerkev v Boljuncu: N. N. 5.000; Marija Sancin, Boljunec, 10.000; Rina Ovčarič, Trst, 5.000; N. N., Boljunec, 10.000; N. N. 10.000; N. N. 10.000; Stana Kozina, Boljunec, 10.000; Marija Sancin, Boljunec, v spomin pok. Antonije Sancin iz Doline 5.000; N. N., Boljunec, 10.000; N. N. 30.000; N. N., Boljunec, 10.000; N. N. 10.000; ob tretji obletnici smrti moža N. N. 50.000; N. N., Boljunec, 10.000; Josipina Klun iz Boljunca ob svoji 90-letnici 10.000; štiri žene iz Boljunca ob prazniku žena 20.000; N. N. 5.000; N. N. 7.500; Antonija Dovgan, Boljunec, 20.000; N. N., Boljunec, 10.000; N. N. 10.000; Meri Zerjal, Boljunec, 10.000; Alojzija Korošec, Boljunec, 10.000; Damjan Zerjal; izkupiček žrebanja za sliko 20.000.

Za slovenske misijonarje: župnija Standedž 50.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Počitniške kolonije za otroke slovenskih šol na Goriškem

Kot vsako leto bodo tudi letos organizirane kolonije za letovanje v hribih (Coneglians) in ob morju (Nabrežina) za otroke z Goriškega, ki obiskujejo slovenske osnovne šole ali pa nižjo srednjo šolo in ki ne prekorajši 14. leta starosti. Kolonije organizira Slovenska Vincencijeva konferenca iz Gorice skupaj z Vincencijevo konferenco iz Trsta in s Slovenskim dobrodelnim društvom iz Trsta. Letovanje traja 25 dni (julija dečki, avgusta deklice) in je brezplačno.

Starši, ki želijo vpisati otroke, naj to čimprej storijo preko svoje šole oz. naj se obrnejo naravnost na pristojni občinski urad svoje občine. Informacije lahko dobijo starši v uradu Katoliškega glasa, Riva Piazzutta 18, Gorica, tel. 83177.

Socialni kotichek

INPS je objavil novo višino prispevkov, ki jih od 1.1.1978 dalje dolgujejo samostojni in kmečki delavci ter moški mezdni delavci s stalno zaposlitvijo.

a) obrtniki in trgovci: Prostovoljni mesečni prispevek za zavarovanje IVS (invalidnost, starost, preživel), je določen v višini 9.276 lir. Če je v prostovoljno zavarovanje vključen tudi prispevek proti Tbc, je mesečni prispevek 9.579 lir.

b) neposredni obdelovalci, spolvinarji in koloni: Tedenski prispevek za leto 1978 je 1.298 lir, s prispevkom za TBC pa znaša za kolone 1.346 lir, za neposredne obdelovalce je pa tedenski prispevek 1.368 lir.

Za vsa pojasnila se lahko obrnete v Trstu na patronat EPACA, ul. Roma 20, tel. 61494.

V nedeljo 7. maja ob 20. uri

v prosvetnem domu »Anton Gregorčič« v STANDREŽU

PROSLAVA MATERINSKEGA DNEVA in 100-letnice rojstva O. Župančiča

Sodelujejo: mladinski in mešani pevski zbor Standedž, recitatorji, mladina z enodejanko »Mamin rojstni dan« Ljubke Šorli.

Vabljeni!

Zahvala

V imenu pripravljavnega odbora Dijaškega obmejnega srečanja Primorske se najtoleže zahvaljujem vsem tistim, ki so z denarnimi prispevki in z vsakršnim sodelovanjem pripomogli, da je srečanje v redu poteklo. Izkazana pomoč nam je bila v veliko oporo pri prireditvi sami, pomenila pa je v resnici še mnogo več: utrdila nam je prepričanje, da se manjšinska skupnost zaveda pomena naše šole in da pozorno spremlja njen razvoj v zavedi, da je predvsem od nje odvisna naša bodočnost.

Pov. ravnatelj gimnazije-liceja »P. Trubar« prof. M. Renner

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

MARJO TROBEC

Iskrema zahvala naj gre g. Stanku Zorku in vsem, ki so na kateri koli način počastili njegov spomin.

Trst - Rojan, 26. aprila 1978

Družine Trobec, Beltrami in Rudež

NAROČILNICA

Pošiljajte mi, prosim, vaš list štiri tedne brezplačno in brez obveznosti na ogled. Moj naslov:

(ime in priimek)

(ulica in številka)

(kraj in država)

Ko ste razločno izpolnili naročilnico, jo izrežite, priložite pismu in pošljite na upravo lista

KATOLISKI GLAS
Riva Piazzutta, 18
34170 GORIZIA - GORICA, Italia

Radio Trst A

Časnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Julijske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Časnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Julijske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 7. do 13. maja 1978

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Oddaja o Benečiji. 10.15 Vedri zvoki. 10.30 Srečujemo in spoznavajmo se. 11.05 »Črnuh«. Radijska pravljica. 11.35 Nabozna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet! 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 9.05 Pevci in ansambli. 9.30 S kuhinjo po svetu. 10.05 Koncert. 10.30 O ženski stvarnosti in literaturi. 12.00 Poslušali boste. 13.15 Slovenski zbori. 14.10 Mladina. 14.20 Kulturna beležnica. 15.00 Glasbeni ping pong. 16.30 Mladi izvajalci. 17.05 Operne enodejanske deželnih avtorjev.

Torek: 9.05 Glasbeno kronika. 9.30 Naši nepoznani znanci. 10.05 Oddaja za vrtec. 10.15 Koncert. 10.35 Pisma Marije Isabelle Marenzi. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Mladina. 14.20 Kulturna beležnica. 15.35 Top lestevica. 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.05 Sopranistka Pia Cossutta. 18.05 Problemi slovenskega jezika.

Sreda: 9.05 Jugoslovanska ljudska glasba. 9.30 Antologija ljubezenske lirike. 10.05 Koncert. 10.45 Oddaja za šole. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.10 Pojmo po naše. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladina. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Mladi izvajalci. 18.05 »Novi orli plapolajo«. Drama.

Četrtek: 9.05 Jazz. 9.30 Mali oglasi. 10.05 Koncert. 10.45 Oddaja za šole. 11.05 Družina v sodobni družbi. 13.15 Primorska poje. 14.10 Mladina. 14.20 Kulturna beležnica. 15.35 Kaj je novega v diskoteki. 16.30 Odprimo knjigo pravlje.

Petek: 9.05 Tuji pevci v Sanremu. 9.30 Iz beležnice Borisa Pahorja. 10.05 Koncert. 10.35 Rojstna hiša naših velmož. 11.00 Oddaja za šole. 12.45 Pristopanje... 13.15 Primorska poje. 14.10 XY odgovorja. 14.30 Kulturna beležnica. 15.35 Mladi in glasba. 16.30 Otroški vrtičak. 17.05 Deželni skladatelji. 18.05 Kulturni dogodki v deželi.

Sobota: 9.05 Glasba. 9.30 Pregovori tedna. 10.05 Koncert. 10.30 Kulturno pismo. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.10 Mladina. 14.20 Gremo v kino. 15.00 Tekmujte s Petrom. 16.30 Svet okoli nas. 17.05 Mi in glasba. 18.05 »Hofore«, radijska priredba Aishila. 18.45 Vera in naš čas.

OGLESI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo